

Ruimte

Wijkbericht van de Protestantse Wijkgemeente
Leeuwarden-Huizum (Oost)

Protestantse Kerk

Pinkster - editie

PINKSTEREN - HET HART OP DE TONG?

Als iemand van je zegt dat je het hart op de tong hebt, dan is dat niet altijd positief bedoeld. Dan zeg je wat je denkt en dat vinden wij soms lastig. Dan kunnen de woorden van de ander eerlijk en daarmee confronterend zijn en daar kunnen wij soms moeilijk mee omgaan.

Toch vind ik het als predikant wel prettig als iemand het hart op de tong heeft, dan weet je wat je aan iemand hebt. Dan vertelt iemand meteen wat hem of haar hoog zit, dwarszit of bezighoudt. Het schept duidelijkheid, openheid en eerlijkheid waar je het samen ook over kunt hebben. Maar niemand heeft écht het hart op de tong, want er zijn heel veel dingen waar wij niet met anderen over praten. Ook al ben je heel open, wij houden ook dingen voor onszelf. Wij zouden ook niet graag willen dat iemand onze gedachten zou kunnen lezen. En dat is ook goed. Wij hebben allen recht op dat stukje eigen ik, dat je voor jezelf mag houden.

Aan de andere kant zit er bij ons ook wel eens een hele grote kloof tussen ons hoofd en ons hart. Ik hoorde ooit een bijzondere grap over mannen met een stropdas. De cabaretière zei, dat mannen een stropdas dragen om vooral hoofd en hart te scheiden. De stropdas markeert de grens duidelijk. Dat zet aan het denken. Willen wij inderdaad te veel ons hart en ons hoofd van elkaar scheiden? Willen wij teveel ons hoofd volgen en te weinig ons hart?

Zo is er ook vaak een scheiding tussen ons hart en onze tong. Wij zeggen dan met onze mond: Leuk dat je even langskomt en denken misschien 'ik heb er nu niet zoveel zin in'. Soms zit er een kloof tussen wat wij voelen en wat wij zeggen. En dat gaat helaas nog wel eens veel dieper, dan het voorbeeld dat ik noemde.

MEI 2024
JAARGANG 15 NUMMER 3

Dat roept ook spanning op. Wij voelen met ons hart wel dat wij vol ontferming en erbarming zouden moeten zijn, maar met ons hoofd redeneren wij alle gevoeligheid weg en willen wij alleen op rationele gronden "verstandige" beslissingen nemen.

Op het pinksterfeest wil God de kloof tussen hart en tong verkleinen. Gods Geest komt in ons en werkt door ons. En zijn apostelen gaan op Pinksteren plotseling in "andere tongen" praten. God brengt ons hart op de tong en wil hart en hoofd verbinden, dat wij "barmHARTIG" gaan denken en doen. Dat onze woorden en daden opbouwen en inspireren en bewegen zijn, doordat wij Gods hart en beweging met de onze gaan verbinden. Dat brengt mensen in beweging.

Pinksteren is God in ons. En daardoor hebben wij hart voor God en voor elkaar en spreken wij een nieuwe taal van liefde en ontferming. Dan komt ons hart op de tong en zijn wij bewogen bij deze wereld. Een gezegend Pinksterfeest gewenst,

Inhoudsopgave

- Meditatie Ds. A.H. Boschma 1
- Groepsreis Griekenland 2
'In de voetsporen van Paulus'
- Foto-collage Groepsreis 3
- Bezoek Kamp Westerbork 4
- Frysk Gedicht 'Wyt' 5
- 'Dêrt leafde wennet' 5
- Koffie/thee inloopochtenden 6
- Kerkdiensten Oase 6
- Colofon 6

DS. ANNE HENK BOSCHMA

GROEPSREIS NAAR GRIEKENLAND

Helma, Janny, Pietie, Martha en Wytze

'In de Griekse voetsporen van de Apostel Paulus'

GROEPSREIS NAAR GRIEKENLAND

Half december stond er een berichtje in de Geandewei, dat er vanuit de Schakel een groepsreis naar Griekenland zou worden georganiseerd en of er ook nog belangstellenden waren in de Oase! Daar hebben 5 personen vanuit de Oase op gereageerd, te weten: Pietie Mulder, Wytze Osinga, Martha Veldman, Janny Fokkema en Helma Feenstra. In de maanden voorafgaand aan de reis hebben we prachtige voorbereidingsavonden gehad en op zaterdag 6 april was het uiteindelijk zover! Een groep van 7 personen die met de trein en boot naar Griekenland gingen, was al op 1 april vertrokken. De groep van 21 personen vertrok om 7.30 uur bij de Schakel.

ZENDINGSREIZEN VAN PAULUS NAAR EUROPA

Rond 10.00 uur 's avonds waren we in het hotel in Kavala. In Thessaloniki stond er een bus met chauffeur klaar en kwam onze gids Paulymnia aan boord. Op zondag 7 april hadden we onze 1e excursiedag. We volgen Paulus op zijn 2e zendingsreis naar Europa. Dus begonnen we in Kavala, het vroegere Neapolis. Waar Paulus voet aan wal zette. Er is een monument dat daar aan herinnert (foto 1)! Vervolgens gaan we met de bus naar Philippi, de eerste stad waar Paulus het Christendom predikte. Daar bezoeken we de doopplaats van Lydia, de purperverkoopster (foto 2).

BEZOEK AAN KONINGSGRAVEN IN VERGINA

Daarna gaan we naar de opgravingen van Philippi (Werelderfgoed), waar we de ruimte zagen waar Paulus gevangen heeft gezeten (foto 3). De volgende dag bezoeken we de Koningsgraven in Vergina, wat heel indrukwekkend was. In Veria (Beréa) is Paulus ook geweest op zijn 2e reis. We zien daar ook weer een monument (foto 4) en een beeld van hem (foto 5). De 4e dag bezoeken we de imponerende Meteorakloosters. Hier is Paulus niet geweest en hij was ook niet in Delphi, maar wij wel! En dat was héél bijzonder. Het museum en de opgravingen. Paulus kreeg trouwens wel met het Orakel te maken (Handelingen 16:16). Onderweg bezochten we ook nog een iconen werkplaats. Wat ook geweldig was.

BIJZONDER KANAAL EN OPGRAVINGEN VAN KORINTHE

We beleven en zien zó veel dat we het gevoel hebben al een paar weken op pad te zijn! Op donderdag 11 april is onze eerste stopplaats bij de oude haven van Korinthe waar Paulus aan land kwam. Er is niet zoveel van te zien, maar toch heel mooi om daar te staan (foto 6). Het bijzondere kanaal van Korinthe is gegraven tussen de Golf van Saronikos en de Golf van Korinthe. Gegraven tussen 1881 en 1893 en 79 meter diep. En dan gaan we naar de opgravingen van Korinthe, die al dateren uit de 6e eeuw voor Christus. Hier is Paulus echt geweest en heeft gepredikt op de Bema (foto 7). Paulus is hier anderhalf jaar geweest.

BEZOEK AAN AKROPOLIS MUSEUM IN ATHENE

Op vrijdag 12 april bezoeken we het schitterende Akropolis museum in Athene en maken we een rondrit door Athene en op zaterdag 13 april zijn we al heel vroeg bij de Akropolis om die te beklimmen. Wat een belevenis! Hier zijn vier van de grootste meesterwerken uit de Klassieke Griekse kunst te bewonderen. Het Pantheon is wel het bijzonderste, gewijd aan de Griekse godin Athena (foto 8). Als laatste beklimmen we de Areopagus, de plek waar Paulus de Atheners toesprak (foto 9).

INDRUKWEKKENDE REIS

Op zondag 14 april vliegen we weer naar Nederland. Wat hebben we een indrukwekkende mooie reis gehad en wat was het bijzonder om Paulus min of meer te volgen. Voortaan lezen we de Bijbel met alles wat ons aan Paulus herinnert, anders. De groep was heel fijn. De leiding was geweldig en de gids en chauffeur deden het fantastisch!

Helma, Janny, Pietie, Martha en Wytze

1

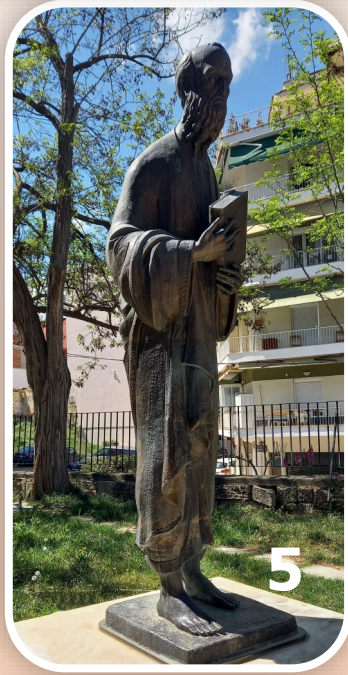
2

3

4

5

6

7

9

BEZOEK AAN KAMP WESTERBORK - 6 APRIL

Op zaterdag 6 april hebben 14 mensen vanuit onze gemeente een bezoek gebracht aan Kamp Westerbork. Wij begonnen met een inleidende film over de geschiedenis van het kamp. Het werd in 1939 opgericht op een kaal stuk heide als kamp voor gevluchte Duitse Joden en het lag ver van de bewoonde wereld. Toen de Duitsers in mei 1940 Nederland binnenvielen bleef het kamp voortbestaan. Pas in juni 1942 werd het een doorgangskamp voor Joden die naar 'het oosten', naar de vernietigingskampen werden afgevoerd. De Joden waren daar zelf niet van op de hoogte, maar leefden in de veronderstelling dat zij voor de "arbeitseinsatz" zouden worden ingezet en in de oorlogsindustrie te werk zouden worden gesteld. Alles in Kamp Westerbork was zodanig ingericht, dat de mensen dachten, dat het wel mee zou vallen. Vooral kampcommandant Gemmeke speelde hier een grote rol in. In totaal werden vanaf juni 1942 tot en met september 1944 ruim 107.000 gevangenen vanuit Westerbork per trein gedeporteerd. Slechts 5.000 keerden na de oorlog levend terug, ruim 102.000 van hen zijn vermoord.

Nadat wij de film hadden bekeken konden we de twee tentoonstellingsruimten gaan bekijken. Om 14.10 uur vertrokken we met de pendelbus naar het eigenlijke kampterrein. Daar kwam onze gids-vrijwilliger ook aan en hij nam ons mee voor een rondleiding over het centrale gedeelte van het kampterrein en gaf gedurende bijna twee uren uitleg. We stonden stil bij de grote barak waar de registratie plaatsvond en waar daarnaast cabaret- en theateravonden werden gegeven. In het kamp werd gesport en getrouwd. De Duitsers wilden een zo 'gewoon' mogelijk leefklimaat tonen, zodat er geen grote angst ontstond voor 'de werk-kampen in het oosten'. Op het terrein staan onder andere twee veewagons, van het type als waarmee de meeste gevangenen destijds - meestal op de dinsdagen - werden afgevoerd. In totaal zijn er 103 transporten vertrokken.

Rond het vertrek van een trein was het altijd erg chaotisch en hoop en wanhoop overheersten dan: wie moet mee en wie mag nog blijven? We stonden ook stil bij de 102.000 steentjes die ter nagedachtenis aan de omgekomenen zijn neergelegd in de vorm van Nederland, steentjes voor Joden, maar ook voor Roma en Sinti. Even verderop staat een reconstructie van een van de grote barakken die in 1942 door de Duitsers werden neergezet toen zij het kampterrein veel groter maakten. Een gedeelte van de barak staat er nog, de rest werd aangegeven door palen, zodat wij toch een idee kregen van hoe groot deze is geweest. Uiteindelijk kwamen we ook bij de restanten van de rails en het originele stootblok aan het andere einde van het terrein, wat dienst doet als herdenkings-monument.

Op diverse plekken vertelde de gids op indringende wijze zowel algemenere als ook gedetailleerde verhalen over het leven van de mensen. Eén van de verhalen was van Etty Hillesum. Met name hierdoor werd ons bezoek een erg indrukwekkend iets. Wij bedankten de gids voor de bijzondere verhalen en na in het museum nog iets te hebben gedronken vertrokken wij daarna vol met indrukken weer richting Leeuwarden.

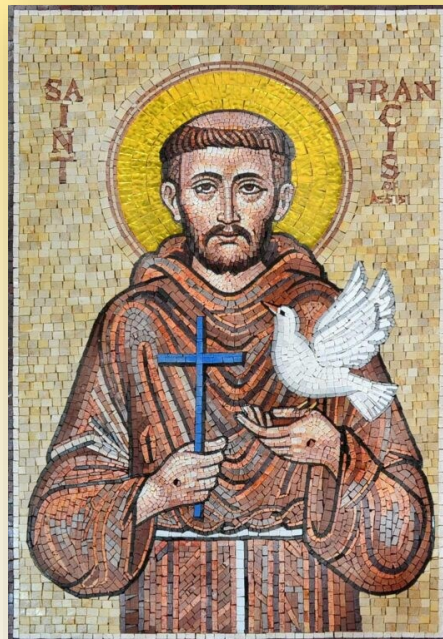
KEES DE DREU
namens de taakgroep vorming en toerusting.

WYT

As ik it oer jo hawwe moat, doch ik alle moaie wurden foart
Ik wol leaver mar net te folle sizze.
Ik wol leaver mar in pear keale wurden sizze.
Wat earme keale stiennen, dat is myn ferhaal.
Moaie wurden tinke inkeld mar oan harsels,
se witte net fan tsjinjen

De goede wurden binnen earm en neaken
As Franciscus.
Se binnen trou.
In stikmannich goede wurden, is genoch.
Want der mei neat tusken jo en my yn komme.
Eigenlijk wol ik leaver mei jo swije.

J.C. van Schagen-Wit

Pinksteren

‘DÊRT LEAFDE WENNET’

Hoe sillich, as yn't âldershûs feriene
de buorren elk foar oar 't innoarren miene
en dei oan dei oan dei de leafde wint!
'is de oalje allyk dy't op'e holle rint
en yn in oerdied deldript op it burd
wyls dat Aaron salve wurdt.

is as de roken dêr de klean fan rûke,
sa't se yn 'e seamen fan syn mantel lûke.
Sa't fan de Hermon yn'e moarn
de dauwe dûkt op Sion oan
en al syn bergen yn'e blommen set,
sa dijt dy leafde en minderet net.

Dêr't leafde wennet, wol God sels ferkeare,
dêr is it heil, de seine fan de Heare
en 't libben oant yn ivichheid.

Tekst : Gerben Brouwer en Fedde Schurer
Meldij : Genève 1551

KOFFIE / THEE - INLOOPOCHTENDEN

Vanaf juni gaan wij door met de koffiemorgens op woensdagmorgen en dinsdagmorgen: de eerste woensdagmorgen en de derde dinsdagmorgen van de maand. Wij hopen weer op vele mooie ontmoetingen, waar veel gelegenheid is voor gesprek, soms afgewisseld met een activiteit.

* Woensdagmorgen	5 juni 2024	* Woensdagmorgen	7 augustus 2024 (lunch)
* Dinsdagmorgen	18 juni 2024	* Dinsdagmorgen	20 augustus 2024
* Woensdagmorgen	3 juli 2024	* Woensdagmorgen	4 september 2024
* Dinsdagmorgen	16 juli 2024	* Dinsdagmorgen	17 september 2024

Aanvang : vanaf 10.00 uur tot 11.30 uur in de OASE.

Een hartelijke groet van alle medewerkers aan de koffie/thee-inloopochtenden.

Contact : JANNY DE DREU, Tel. 280 13 87

Kerkelijk Centrum Oase - Leeuwarden-Huizum

Donderdag	9 mei	9.30 uur	* Ds. A.H. Boschma - Hemelvaartsdag Gezamenlijke Dienst in Kurioskerk
Zondag	12 mei	9.30 uur	* Ds. A.H. Boschma
Zondag	19 mei	9.30 uur	* Ds. A.H. Boschma - Pinksteren
Zondag	26 mei	9.30 uur	* Ds. D. van Houten, Heerenveen
Zondag	2 juni	9.30 uur	* Ds. A.H. Boschma
Zondag	9 juni	9.30 uur	* Ds. A.H. Boschma Heilig Avondmaal
Zondag	16 juni	9.30 uur	* Ds. J.D. Kraan, Burgum
Zondag	23 juni	9.30 uur	* Ds. A.H. Boschma
Zondag	30 juni	9.30 uur	* Ds. A.H. Boschma
Zondag	7 juli	9.30 uur	* Ds. S.T. Bergsma, Oentsjerk
Zondag	14 juli	9.30 uur	* Ds. A.H. Boschma
Zondag	21 juli	9.30 uur	* Ds. A. Cluistra-Boschloo, Makkum
Zondag	28 juli	9.30 uur	* Pastor Tineke Bosma, Dokkum Gezamenlijke Dienst in Kurioskerk
Zondag	4 augustus	9.30 uur	* Ds. D. de Boer, Leeuwarden Gezamenlijke Dienst in Oasekerk
Zondag	11 augustus	9.30 uur	* Ds. A. Terlouw, Dronrijp
Zondag	18 augustus	9.30 uur	* Ds. H. Post-Knol, Dronrijp
Zondag	25 augustus	9.30 uur	* Ds. P.R. van Commenee, Oentsjerk
Zondag	1 september	9.30 uur	* Ds. A.H. Boschma Heilig Avondmaal

Colofon

REDACTIE 'RUIMTE'

redactie.huizumoost@gmail.com

ILLUSTRATIE & VORMGEVING

JAN & JANNY ELZINGA

Stinzenflora 98 - 8935 NM Leeuwarden

Uiterste inleverdatum

kopij voor het volgende nummer :

16 AUGUSTUS 2024

PREDIKANT

DS. ANNE HENK BOSCHMA

De Meent 55 - 9203 XR Drachten

Tel.: 0512 - 37 22 04 / 06 - 42 38 14 09

ah.boschma@hetnet.nl

VOORZITTER KERKENRAAD

DHR. ATE K. DAMSTRA

Kwelderstraat 28 - 8931 AZ Leeuwarden

Tel.: 058 - 288 44 34

ak.damstra@xs4all.nl

PASTORAAL MELDPUNT

MW. SISKI VELLINGA-KUPERUS

Tel. : 06 - 33 82 68 22

Ruimte verschijnt 5 x per jaar.

Voor actuele berichten verwijzen wij u naar Kerkblad 'Geandewei' of de website

www.kerkhuizumoost.nl